

Προσεγγίζοντας την ποιότητα της αναγνωστικής πολιτικής των ακαδημαϊκών βιβλιοθηκών

Χριστίνα Μπάνου¹ & Άννα-Μαρία
Ολένογλου²,

¹ Λέκτορας, Τμήμα Αρχειονομίας – Βιβλιοθηκονομίας, Ιόνιο Πανεπιστήμιο, Ιωάννου Θεοτόκη 72,
49100 Κέρκυρα, τηλ. 26610-87416,

email: cbanou@ionio.gr

² Πτυχιούχος Τμήματος Αρχειονομίας – Βιβλιοθηκονομίας, Ιόνιο Πανεπιστήμιο,

email: olenoglou_a@yahoo.gr

17^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών
Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Ιωάννινα 24-26 Σεπτεμβρίου
2008

Οι ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες στο σημερινό υβριδικό περιβάλλον

Οι ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες οφείλουν:

- ❑ να ικανοποιήσουν τις προσδοκίες και τις ανάγκες της ακαδημαϊκής κοινότητας
  - ❑ να αξιοποιήσουν τις δυνατότητες των νέων τεχνολογιών
  - ❑ να σχεδιάσουν μακροπρόθεσμη αναγνωστική πολιτική
-

Αναγνωστική πολιτική και ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες (1)

Η αναγνωστική πολιτική είναι μια πτυχή της πολιτικής βιβλίου, η οποία στοχεύει:

- στην προώθηση της ανάγνωσης
- στη διεύρυνση του αναγνωστικού κοινού
- στην καλλιέργεια και στη διαμόρφωση των αναγνωστικών προτιμήσεων
- στην αξιολόγηση της πληροφορίας

Ο μακροπρόθεσμος σχεδιασμός αναγνωστικής πολιτικής θα ενισχύσει την ποιότητα των υπηρεσιών της ακαδημαϊκής βιβλιοθήκης-υπηρεσίας πληροφόρησης

Αναγνωστική πολιτική και ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες (2)

Παράμετροι που πρέπει να ληφθούν
υπ' όψιν πριν από το σχεδιασμό αναγνωστικής
πολιτικής:

- οι συνεργασίες
  - η ιστορία και οι συλλογές της βιβλιοθήκης
  - τα παλαιά και σπάνια βιβλία της βιβλιοθήκης
  - οι οικονομικές δυνατότητες της βιβλιοθήκης
  - η διεύθυνση και το ανθρώπινο δυναμικό της βιβλιοθήκης
  - η ιστορία και η φυσιογνωμία του πανεπιστημίου
  - οι επιστημονικές ανάγκες της ακαδημαϊκής κοινότητας
  - οι συνήθειες και οι προσδοκίες των χρηστών
-

Αναγνωστική πολιτική και ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες (3)

Οι ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες οφείλουν να σχεδιάσουν αναγνωστική πολιτική ανάλογα με τις ανάγκες, την παράδοση και τους στόχους τους, χρησιμοποιώντας τις δυνατότητες των νέων τεχνολογιών και διεξάγοντας έρευνες αναγνωστικής συμπεριφοράς ώστε να εντοπιστούν οι ανάγκες των υπαρχόντων και δυνάμει χρηστών τους.

Έρευνες αναγνωστικής συμπεριφοράς (1)

Το ΕΚΕΒΙ έχει πραγματοποιήσει δύο πανελλήνιες έρευνες αναγνωστικής συμπεριφοράς, σύμφωνα με τις οποίες:

- το 34% του συνολικού πληθυσμού είναι αναγνώστες
- το 8,5% του συνόλου των αναγνωστών διαβάζει πάνω από 10 βιβλία ετησίως
- το 17,6% των φοιτητών δηλώνει πως δεν ασχολείται με την ανάγνωση

Συνεπώς οι φοιτητές αποτελούν μια σημαντική ομάδα αναγνωστών.

Έρευνες αναγνωστικής συμπεριφοράς (2)

Στο Ιόνιο Πανεπιστήμιο πραγματοποιήθηκε έρευνα το 2007 μέσω ειδικά διαμορφωμένου ερωτηματολογίου με στόχο την καταγραφή της αναγνωστικής συμπεριφοράς και αντίληψης. Τα αποτελέσματα, τα οποία έχουν δημοσιευθεί, έχουν μεταξύ άλλων ως εξής:

- ❑ το 74,33% των φοιτητών/ φοιτητριών του Ιονίου Πανεπιστημίου είναι αναγνώστες
  - ❑ το 34,03% δηλώνει ότι διαβάσει από 10 βιβλία και πάνω ετησίως
  - ❑ οι αναγνωστικές συνήθειες ποικίλουν ανάλογα με το φύλο, το έτος σπουδών, το τμήμα φοίτησης
  - ❑ είναι χρήστες, εκτός από την ακαδημαϊκή, και άλλων βιβλιοθηκών
-

Στόχοι των ακαδημαϊκών βιβλιοθηκών κατά το σχεδιασμό αναγνωστικής πολιτικής

- αύξηση των χρηστών-αναγνωστών,
  - αύξηση των εικονικών επισκέψεων (visit-sessions) του website της βιβλιοθήκης,
  - αύξηση των χρηστών που συμμετείχαν ή παρακολούθησαν κάποια/ες από τις εκπαιδευτικές, ενημερωτικές, επιστημονικές δραστηριότητες της βιβλιοθήκης,
  - καλλιέργεια των αναγνωστικών προτιμήσεων των αναγνωστών,
  - διεύρυνση του αναγνωστικού κοινού με συγκεκριμένες ομάδες αναγνωστών μέσα από στοχευμένες δράσεις (όπως, για παράδειγμα, παιδιά, έφηβοι, άτομα με ειδικές ανάγκες),
  - αξιοποίηση του υλικού της συλλογής της βιβλιοθήκης.
-

Προϋποθέσεις για τον αποτελεσματικό σχεδιασμό αναγνωστικής πολιτικής (1)

- Η γνώση της κατάστασης της βιβλιοθήκης σύμφωνα με τα στατιστικά στοιχεία της
- Η γνώση των αναγκών των δυνάμει χρηστών σύμφωνα με τις έρευνες αναγνωστικής συμπεριφοράς
- Ο προσδιορισμός των μέσων που θα χρησιμοποιηθούν
- Η αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών της πληροφόρησης
- Ο προσδιορισμός του προβλεπόμενου κόστους

Παράγοντες που πρέπει να ληφθούν υπ' όψιν:

- οι οικονομικές δυνατότητες
- η ιστορία και το εύρος των συλλογών της βιβλιοθήκης
- η ανάπτυξη συνεργασιών
- η διάθεση για καινοτομία, η οξυδέρκεια και οι δυνατότητες των στελεχών της βιβλιοθήκης.

Οι δράσεις, δια των οποίων υλοποιούνται οι στόχοι της αναγνωστικής πολιτικής, ποικίλουν και καθορίζονται από τους προαναφερθέντες παράγοντες.

Προϋποθέσεις για τον αποτελεσματικό σχεδιασμό αναγνωστικής πολιτικής (2)

- ❑ Η καλή λειτουργία των υπηρεσιών πληροφόρησης
  - ❑ Ο εμπλουτισμός των συλλογών
  - ❑ Η δυνατότητα άμεσης πρόσβασης και αξιολόγησης της πληροφορίας
  - ❑ Η διαρκής επιμόρφωση των στελεχών
  - ❑ Η αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών
  - ❑ Η συνεργασία με άλλες ακαδημαϊκές ή άλλου τύπου βιβλιοθήκες (όπως τις δημόσιες και τις δημοτικές) αλλά και με εκδοτικούς οίκους, βιβλιοπωλεία, εθνικά κέντρα βιβλίου, μουσεία και άλλους φορείς παραγωγής, διαχείρισης και διακίνησης της πληροφορίας.
-

Δράσεις αναγνωστικής πολιτικής

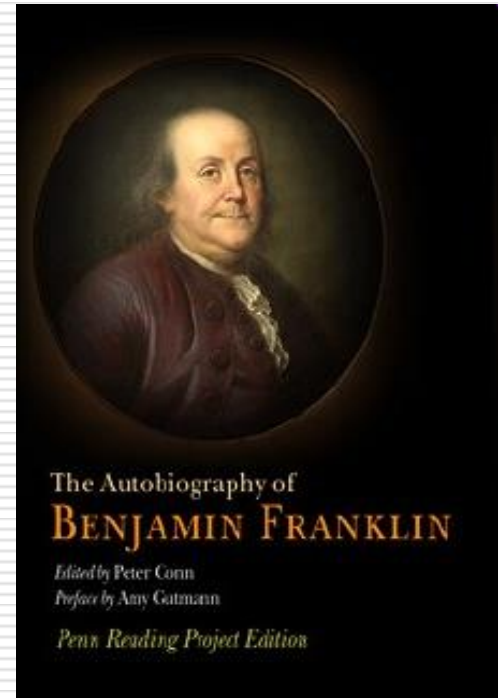

- ❑ Προβολή της βιβλιοθήκης-υπηρεσίας πληροφόρησης ιδιαίτερα στους πρωτοετείς φοιτητές
  - ❑ Συνεργασία βιβλιοθηκονόμων με το διδακτικό-ερευνητικό προσωπικό του πανεπιστημίου
  - ❑ Διεξαγωγή συνεδρίων, ημερίδων, σεμιναρίων
  - ❑ Οργάνωση εκθέσεων και εκδηλώσεων, όπως ομιλίες, βιβλιοπαρουσιάσεις, συναυλίες
  - ❑ Δημιουργία λεσχών ανάγνωσης
  - ❑ Έκδοση κειμένων
-

Το παράδειγμα του Penn Reading Project του Πανεπιστημίου της Pennsylvania (1)

- Το Penn Reading Project ξεκίνησε το 1991 από μια ομάδα καθηγητών του Πανεπιστημίου της Pennsylvania με στόχο την ανταλλαγή απόψεων, την ενθάρρυνση της ανάγνωσης και τη συζήτηση γύρω από συγκεκριμένα λογοτεχνικά κυρίως κείμενα.
  - Δημιουργήθηκε έτσι το πλαίσιο για τακτικές συναντήσεις μικρών ομάδων καθηγητών και φοιτητών που συζητούσαν για ένα συγκεκριμένο βιβλίο, το οποίο εκδιδόταν από τις ακαδημαϊκές εκδόσεις του πανεπιστημίου [University of Pennsylvania Press, Philadelphia].
-

Το παράδειγμα του Penn Reading Project του Πανεπιστημίου της Pennsylvania (2)

- Η ακαδημαϊκή κοινότητα επιτυγχάνει τον ουσιαστικό διάλογο, την καλλιέργεια των αναγνωστικών προτιμήσεων και την προσέλκυση νέων αναγνωστών.
  - Δημιουργούνται δυνατότητες ουσιαστικού διαλόγου και συστηματικής καλλιέργειας των αναγνωστικών προτιμήσεων.
  - Το Penn Reading Project αποτελεί μια επιτυχημένη πρωτοβουλία και δραστηριότητα και μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως βάση για παρόμοιες δραστηριότητες.
-

Ο ρόλος των νέων τεχνολογιών της πληροφόρησης (1)

- Οι ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες απευθύνονται σε ένα κοινό, το οποίο είναι εξοικειωμένο με τη χρήση των νέων τεχνολογιών και του διαδικτύου.
  - Οι νέες αυτές τεχνολογίες χρησιμοποιούνται κατά την ανάπτυξη της αναγνωστικής πολιτικής, αποτελώντας μάλιστα βασικά εργαλεία.
  - Το Διαδίκτυο προσφέρει νέες δυνατότητες, όπως τα ιστολόγια (weblogs), τα wikis και τα social bookmarkets, που διευκολύνουν την επικοινωνία και δημιουργούν νέους τρόπους διακίνησης της πληροφορίας.
-

Ο ρόλος των νέων τεχνολογιών της πληροφόρησης (2)

- Η ιστοσελίδα της ακαδημαϊκής βιβλιοθήκης συμβάλλει στην ενημέρωση και την προβολή των δραστηριοτήτων της.
  - Η ενημέρωση για τις δραστηριότητες της βιβλιοθήκης μέσω της αποστολής μηνυμάτων με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο.
  - Τα βιβλιοφιλικά ιστολόγια (bookblogs).
    - Οι βιβλιοθηκονόμοι μέσω του νέου αυτού μέσου έχουν τη δυνατότητα να ενημερώνουν για τις δραστηριότητες της βιβλιοθήκης και να προτείνουν συγκεκριμένους τίτλους, επικεντρώνοντας ίσως την προσοχή τους σε συγκεκριμένη ομάδα χρηστών.
    - Προσφέρεται η δυνατότητα διαλόγου, καθώς οι χρήστες διατυπώνουν τις απόψεις, τις κριτικές και τις προτάσεις τους τόσο για τις αναγνώσεις τους όσο και για τη λειτουργία και την περαιτέρω βελτίωση των υπηρεσιών της βιβλιοθήκης.
    - Πολλές βιβλιοθήκες έχουν δημιουργήσει βιβλιοφιλικά ιστολόγια ακόμη και ως εργαλείο για την προώθηση των λεσχών ανάγνωσης, που οι ίδιες έχουν δημιουργήσει στο πλαίσιο της αναγνωστικής πολιτικής τους.
-

Παραδείγματα ιστολογίων:

1. Το ιστολόγιο της Δημόσιας Κεντρικής Βιβλιοθήκης της Βέροιας

Το Ιστολόγιο της Δημόσιας Κεντρικής Βιβλιοθήκης της Βέροιας » Η Βιβλιοθήκη στο Συμπόσιο Λογοτεχνίας στη Βεργίνα - Mozilla Firefox

File Edit View History Bookmarks Tools Help

http://blog.libver.gr/blog/?p=576

Most Visited Getting Started Latest Headlines

Google 17 Συνέδριο Ακαδημαϊκών Βιβλι Search Bookmarks PageRank Check AutoLink AutoFill Send to 17 Συνέδριο Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών Settings

AVG Search Active Surf-Shield Search-Shield AVG Info Get More

Το Ιστολόγιο της Δημόσιας Κεντρικής Βιβλιοθήκης της Βέροιας

 blog.libver.gr

Η ΗΜΕΡΑ ΔΙΚΤΥΩΝΕΤΑΙ

ΑΡΧΙΚΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ BLOG ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

Η Βιβλιοθήκη στο Συμπόσιο Λογοτεχνίας στη Βεργίνα

Δημοσιεύθηκε: 15 Σεπτεμβρίου, 2008 **Από τον:** Έλσα
Καταχωρήθηκε στη στήλη: Τα νέα μας

15
09
2008

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ

- Vid/PodCasting@Βιβλιοθήκη (8)
- Από τη συλλογή μας (122)
- Απόψεις του Διευθυντή (14)
- Συμβαινουν@Βιβλιοθήκη (30)
- Τα νέα μας (142)

Παραδείγματα ιστολογίων:

2. Το ιστολόγιο της λέσχης ανάγνωσης της Δημόσιας Βιβλιοθήκης Λιβαδειάς

Ομάδα Ανάγνωσης: Ο άλλος εαυτός του Αμος Οζ - Mozilla Firefox

File Edit View History Bookmarks Tools Help

http://omada-anagnosis.blogspot.com/2008/07/blog-post_10.html

Most Visited Getting Started Latest Headlines

Google 17 Συνέδριο Ακαδημαϊκών Βιβλι Search Bookmarks PageRank Check AutoLink AutoFill Send to 17 Συνέδριο Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών Settings

AVG Search Active Surf-Shield Search-Shield AVG Info Get More

 ομάδα ανάγνωσης

565 BOOK READING CLUB OF LEVADIA LIBRARY

10/7/2008

Ο άλλος εαυτός του Αμος Οζ

Με το που ανοίγεις τη «**Νύχτα του συγγραφέα**», το καινούριο βιβλίο του **Αμος Οζ**, το πρώτο του πεζό μετά το αυτοβιογραφικό του μυθιστόρημα «Ιστορία αγάπης και σκότους» που θεωρείται και το αριστούργημά του, δέχεσαι έναν καταγισμό από ερωτήσεις.

Δεν είναι, όμως, ερωτήσεις που απευθύνονται στον αναγνώστη, αλλά οι «κυριότερες» από αυτές στις οποίες έχει κληθεί ν' απαντήσει ο Οζ άπειρες φορές, είτε σε συνεντεύξεις του είτε σε δημόσιες βιβλιοπαρουσιάσεις: Γιατί γράφεις; Γιατί γράφεις ειδικά μ' αυτόν τον τρόπο; Πώς είναι να είσαι διάσημος συγγραφέας και τι επιπτώσεις έχει στην οικογενειακή σου ζωή; Είσαι στρατευμένος συγγραφέας, κι αν να περι τίνος; Τι απαντάς σε όλους εκείνους που σου επιτίθενται; Πώς επιδρούν επάνω σου αυτές οι επιθέσεις; Κι από πού αντλεις τις ιστορίες

Ομάδες Ανάγνωσης της Βιβλιοθήκης Λιβαδειάς

Subscribe στην "Ομάδα Ανάγνωσης"

syneme Google MY YAHOO!

Ενημερωθείτε εισάγοντας το email σας:

Η Ανοικτή Πρόσβαση ως παράγοντας αναγνωστικής πολιτικής

Ανοικτή Πρόσβαση: ελεύθερη, άμεση, διαρκής και απαλλαγμένη από περιορισμούς πρόσβαση μέσω του διαδικτύου σε επιστημονικές δημοσιεύσεις.

- Τα αποθετήρια/ καταθετήρια (repositories), η διαχείριση της γκρίζας βιβλιογραφίας, που παράγεται στα πανεπιστήμια (ETDs management), και η ανάπτυξη των περιοδικών Ανοικτής Πρόσβασης (Open Access Journals) αποτελούν σε μεγάλο βαθμό έργο των ακαδημαϊκών βιβλιοθηκών.
- Άμεση σύνδεση με την ποιότητα της αναγνωστικής πολιτικής των ακαδημαϊκών βιβλιοθηκών. Οι χρήστες εξοικειώνονται με την εύρεση και αξιολόγηση πληροφοριών, και αποκτούν επιστημονική συνείδηση και μεθοδολογία.

Συμπεράσματα-Συζήτηση (1)

- Ο σχεδιασμός και η ανάπτυξη μακροπρόθεσμης αναγνωστικής πολιτικής, η οποία στηρίζεται στη μελέτη της αναγνωστικής συμπεριφοράς των φοιτητών, οφείλει να αποτελεί προτεραιότητα και να συνιστά ουσιαστικό στοιχείο της αποστολής και της πολιτικής των ακαδημαϊκών βιβλιοθηκών.
  - Οι ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες, μέσω της αναγνωστικής πολιτικής, εκπαιδεύουν τους χρήστες, ώστε να εξελιχθούν σε δημιουργικούς αναγνώστες και σε επαρκείς επιστήμονες. Άλλωστε, οι φοιτητές-χρήστες των ακαδημαϊκών βιβλιοθηκών βρίσκονται σε μια ηλικία, στην οποία ακόμη διαμορφώνεται η προσωπικότητά τους, και σε έναν χώρο, στον οποίο τους δίδεται η δυνατότητα να καλλιεργήσουν με ελευθερία τον χαρακτήρα τους και να αποκτήσουν επιστημονικό ήθος.
-

Συμπεράσματα-Συζήτηση (2)

Η ποιότητα της αναγνωστικής πολιτικής, όπως εφαρμόζεται μέσα από τις επιμέρους δράσεις, συνδράμει:

- στην εδραίωση αναγνωστικών συνηθειών,
- στην πνευματική καλλιέργεια,
- στη διαμόρφωση επιστημονικού ήθους και
- στην παροχή μεθοδολογίας και εργαλείων για την αξιολόγηση της πληροφορίας.

Ο ρόλος των νέων τεχνολογιών της πληροφόρησης, σε συνδυασμό με παραδοσιακές, δοκιμασμένες μεθόδους, όπως τα σεμινάρια και την έκδοση κειμένων, μπορεί να αποδώσει καρπούς, όπως στην περίπτωση του Penn Reading Project του Πανεπιστημίου της Pennsylvania

---

Ευχαριστούμε πολύ για την
προσοχή σας!